

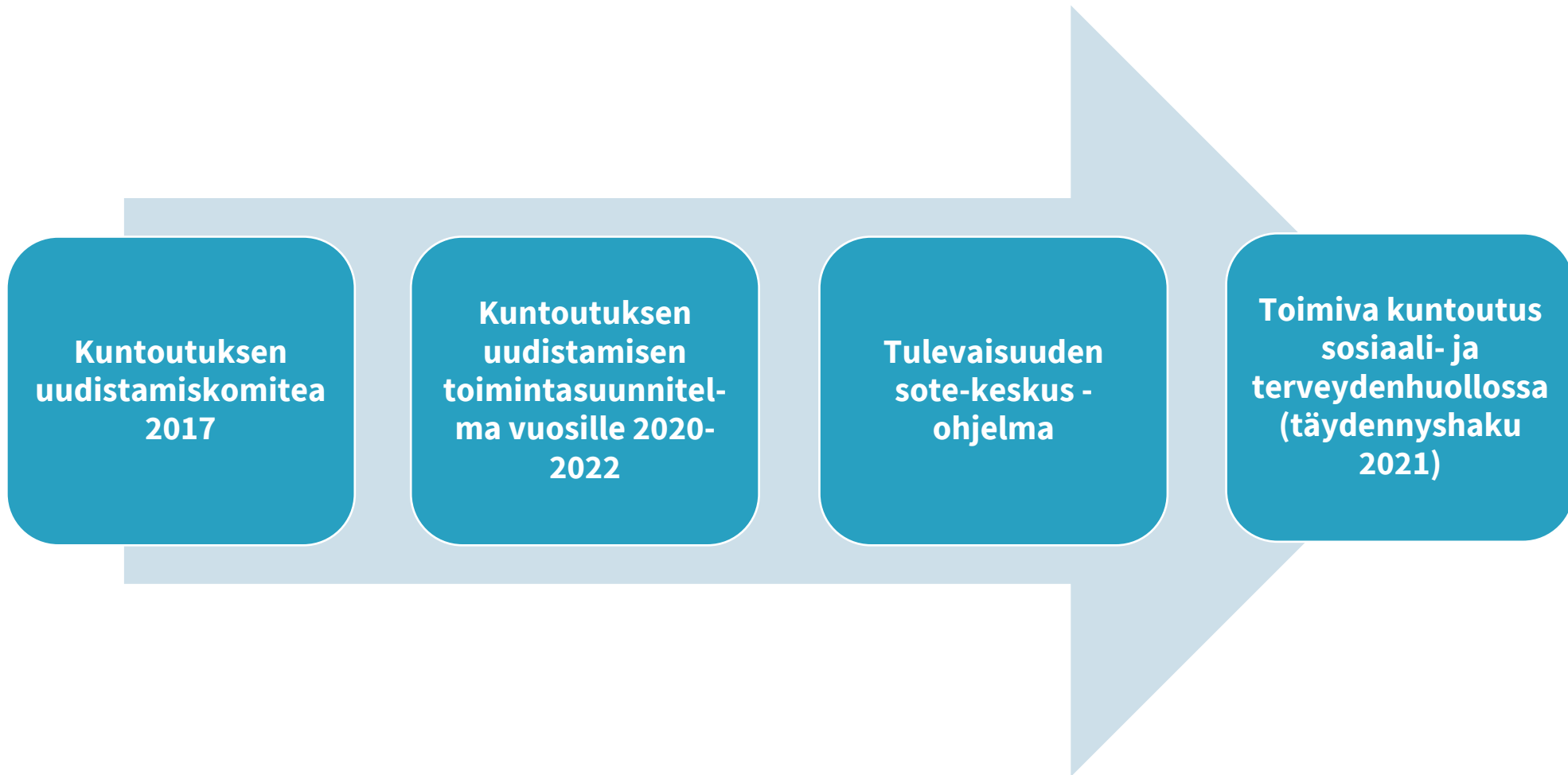
Kuntoutuksen kehittäminen Tulevaisuuden sote- keskus -ohjelmassa

Heli Valkeinen
Kehittämispäällikkö, TtT
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Kuntoutuksen kehittämisen eteneminen

Kuntoutuksen uudistamiskomitean loppuraportti 2017

- Tehtävänä laatia ehdotus uudistetusta yhtenäisestä kuntoutusjärjestelmästä
- Komitea teki 55 eri ehdotusta, jotka perustuivat seuraaviin lähtökohtiin:
 - asiakaslähtöisyys
 - kuntoutujan palveluprosessin saumattomuus sekä
 - kuntoutus tapahtuu lähellä kuntoutujan omaa toimintaympäristöä siten, että tavoitteena tulee olla omassa toimintaympäristössä pärjääminen
- Kuntoutusprosessia, kuntoutuksen järjestämistä sekä tietojärjestelmiä, tutkimusta, koulutusta ja kehittämistä sekä kannusteita koskevia ehdotuksia

Kuntoutuksen uudistamisen toimintasuunnitelma vuosille 2020-2022

- Marinin hallitusohjelman mukaisesti kuntoutusta kehitetään em. komitean ehdotusten mukaisesti osana valtakunnallisia muutosohjelmia ym. hankkeita
- Tavoitteena
 - saumattomat hoito- ja palvelujärjestelmät ja
 - ihmisen toimintakyvyn parantaminen ja tukeminen
 - työllisyyden nostamiseen tähtäävät toimet
- Toimintasuunnitelmassa on säilytetty kuntoutuksen uudistamiskomitean ehdotukset siinä muodossa kuin komitea on ne kirjannut
 - Lisäksi merkitty toteutus ja aikataulu

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelma: Toimiva kuntoutus sosiaali- ja terveydenhuollossa

Täydennysshaun 2021 yleisiä tavoitteita kuntoutuksen kehittämiseksi

- Lähtökohtana kuntoutuksen uudistamisen toimintasuunnitelma
 - 15 ehdotusta Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelmalle, mm. yleinen kuntoutuksen toimintamalli, ICF-viitekehyksen käyttö, käytetään soveltuvia mittareita, asiakasohjauksen malli, kotikuntoutus, järjestöyhteistyö ym.
- Tavoitteena on parantaa väestön toiminta-, työ- ja opiskelukykyä, tukea itsenäistä selviytymistä ja lisätä osallistumista työelämään
- Mahdollistetaan jokaiselle oikeus tarpeenmukaiseen kuntoutukseen
- Sote-keskuksissa toteutetaan yleistä kuntoutuksen toimintamallia, jolla nivotaan yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sosiaali- ja terveystieteiden ja erikoissairaanhoidon sekä muiden toimijoiden (kuten Kela, järjestöt tai yksityiset palveluntuottajat) välillä

Täydennysshaun hakuoppaassa 2021 mainittuja kuntoutuksen kehittämisen kohteita 1/2

- Yleisen kuntoutuksen toimintamallin toteuttaminen
- Sosiaali- ja terveyskeskusten ammattilaisten kuntoutusosaaminen; kuntoutustarpeen arviointi; ohjaus asianmukaisiin kuntoutuspalveluihin
- Apuvälinepalveluiden kehittäminen
- Suoravastaanottopalvelujen lisääminen fysioterapiapalvelujen lisäksi esimerkiksi puheterapia- ja toimintaterapiapalveluihin
- Alueen sosiaalisen kuntoutuksen palvelun saatavuuden, menetelmien jne. lisääminen

Täydennyshaun hakuoppaassa 2021 mainittuja kuntoutuksen kehittämisen kohteita 2/2

- Kuntoutukseen liittyvän yhteistyön lisääminen ja ohjausmallien kehittäminen mielenterveys- ja päihdekuntoutukseen ym. kuntoutuksen palveluihin pääsyn nopeuttamiseksi.
- Yhteistyön lisääminen kunnan palvelujen kanssa
- Etäpalveluiden kehittäminen; myös joustavat mahdollisuudet konsultoida vaativan kuntoutuksen ammattilaisia
- Etäkuntoutuksen kehittäminen tukemaan kasvokkain tapahtuvaa kuntoutusta (etäkuntoutuksen sisältöjen kehittämiseen kaikissa ikäryhmissä)

Esimerkki asiakkaan polusta: saatavuuden parantaminen

Hyvinvointialueiden kuntoutuksen yhdyshenkilöiden kanssa tehdyn keskustelukierroksen yhteenvetoa 1/2

- Yleisen kuntoutuksen toimintamallin toteuttaminen – **tehdään paljon; hajanaista**
- Sosiaali- ja terveyskeskusten ammattilaisten kuntoutusosaaminen; kuntoutustarpeen arviointi; ohjaus asianmukaisiin kuntoutuspalveluihin – **tehdään paljon; tarpeen arvioinnin yhtenäistäminen; ICF vähäistä; mittarit epäselvät**
- Apuvälinepalveluiden kehittäminen – **osalla oikein hyvä tilanne, osalla alkutekijöissä**
- Suoravastaanottopalvelujen lisääminen fysioterapiapalvelujen lisäksi esimerkiksi puheterapia- ja toimintaterapiapalveluihin – **kuntoutusasiat painottuvat fysioterapiaan; toiminta- ja puheterapian kehittämistä tulisi myös huomioida**
- Alueen sosiaalisen kuntoutuksen palvelun saatavuuden, menetelmien jne. lisääminen – **muutamissa keskitytään hieman enemmän, suurin osa kokee haasteellisena**

Hyvinvointialueiden kuntoutuksen yhdyshenkilöiden kanssa tehdyn keskustelukierroksen yhteenvetoa 2/2

- Kuntoutukseen liittyvän yhteistyön lisääminen ja ohjausmallien kehittäminen mielenterveys- ja päihdekuntoutukseen ym. kuntoutuksen palveluihin pääsyn nopeuttamiseksi. – **keskusteltiin vähän; liittyy vahvasti asiakasohjaukseen**
- Yhteistyön lisääminen kunnan palvelujen kanssa – **keskusteltiin vähän; liikuntapalvelujen yhteistyö (+ järjestöyhteistyötä osalla jonkin verran)**
- Etäpalveluiden kehittäminen; myös joustavat mahdollisuudet konsultoida vaativan kuntoutuksen ammattilaisia – **keskusteltiin vähän**
- Etäkuntoutuksen kehittäminen tukemaan kasvokkain tapahtuvaa kuntoutusta (etäkuntoutuksen sisältöjen kehittämiseen kaikissa ikäryhmissä) – **tehdään paljon; liittyy usein kotikuntoutuksen kehittämiseen; painottuu iäkkäisiin; kuntoutuksen sisältö?**

Kuntoutuksen kehittämisessä tapahtuu THL:n hanketoimiston suunnalta

Kevät 2022: Kuntoutuksen tulevia tapahtumia

- **STM** / Kuntoutuksen avoin webinaari 17.5.
- Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelmassa kuntoutuksen kehittämisen tapahtumat ovat – ainakin alussa – suunnattu kuntoutuksen kehittämisen yhdyshenkilöille; jatkossa katsotaan, miltä vaikuttaa ja mihin on tarvetta
- Kuntoutuksen kehittämisen **työpaja-webinaarit** yhteistyöalueittain
 - Etelä-Suomi ma 23.5. klo 14-16
 - Länsi-Suomi ma 30.5. klo 9-11
 - Pohjois-Suomi ke 1.6. klo 9-11
 - Sisä-Suomi ma 6.6. klo 14-16
 - Itä-Suomi pe 10.6. klo 9-11

Syksy 2022: Kuntoutuksen aamukahvit

- **Kuntoutuksen aamukahvit** käynnistyvät to 8.9. klo 8-9 ja toistuvat joka toinen viikko samaan aikaan koko syksyn (viimeinen kerta to 15.12.; yhteensä 8 kertaa)
 - Jatkuvat to 12.1.2023 klo 8-9 joka toinen viikko
 - Laitamme Teams-kutsun
 - Tarkoitus on saada jokaiselle kerralle jokin teema, josta lyhyt alustus / hyvän käytännön esittely ja sen jälkeen vapaata keskustelua
 - Saa esittää toiveita teemoista / hyvistä käytännöistä – jo tänään ryhmätyöskentelyssä voitte aloittaa 😊

Syksy 2022: Kuntoutuksen tulevia tapahtumia

- Syksyllä 2022 jatkuvat myös kuntoutuksen kehittämisen **työpaja-webinaarit**
 - 2-3 työpajaa / yhteistyöalue
 - Käsitellään teemoja, jotka ovat kuntoutuksen kehittämisessä haasteellisia tai muuten tarvetta mieltä yhdessä asioita
 - Näihinkin voitte ehdottaa hyviä aiheita ryhmätyöskentelyssä
- Todennäköisesti työpaja-webinaarit jatkuvat myös keväällä 2023
- Muita tilaisuuksia todennäköisesti tulee lisäksi yhteistyössä esim. eri ohjelmien ja hankkeiden kanssa ym.

Muuta

- Hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja kerätään Innokylään **”Toimintamalleja ja menetelmiä työn tueksi”**
- Tulen mielelläni mukaan / kuulolle kuntoutuksen tilaisuuksiin
- Ottakaa yhteyttä, laittakaa viestiä!

Ohjeet ryhmätyöskentelyyn

Ryhmätyöskentelyn ohjeita 1

- Ryhmät muodostetaan yhteistyöalueittain – linkit tulevat chat-kenttään
 - **Etelä-Suomi** (Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Päijät-Häme, Helsinki, Länsi-Uusimaa, Vantaa-Kerava, Keski-Uusimaa, Itä-Uusimaa)
 - **Länsi-Suomi** (Varsinais-Suomi, Satakunta, Pohjanmaa)
 - **Itä-Suomi** (Pohjois-Savo, Etelä- ja Itä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi)
 - **Sisä-Suomi** (Pirkanmaa, Kanta-Häme, Etelä-Pohjanmaa)
 - **Pohjois-Suomi** (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Lappi)
- Kun olette sisällä omissa ryhmissänne, esittäytykää lyhyesti
- Anne käy jokaisessa ryhmässä ja tuo teille Jambord-linkin, jossa on kaksi tehtävää

Ryhmätyöskentelyn ohjeita 2

- Jambord-tehtävät
 - **1. tehtävä:** Keskustelkaa, mitä keskeisiä kuntoutuksen kehittämisen kohteita alueellanne on käynnissä? Kirjatkaa ne ylös Jambordille.
 - **2. tehtävä:** Miettikää, mitä kuntoutuksen kehittämiseen kuuluvia teemoja toivoisitte käsiteltävän syksyn 2022 työpajoissa, kevään 2023 työpajoissa ja kuntoutuksen aamukahveilla? Kirjatkaa ne ylös Jambordille.

Jamboard-taulun näkymä

The screenshot displays a Jamboard whiteboard interface. At the top, the title "Etelä-Suomen yhteistyöalue" is visible. The interface includes navigation arrows, a "1/3" indicator, and a "Jaa" (Share) button. Below the title bar, there are icons for undo, redo, search, and options like "Aseta tausta" and "Tyhjennä kehys". The main whiteboard area contains two sticky notes: a yellow one with the text "Tehtävä 1: Keskustelkaa, kuinka voisitte hyödyntää toistenne osaamista ja mitä hyviä käytänteitä olette havainneet?" and a pink one with "Kirjatkaa ajatuksianne ja ideoitanne ylös muistilappuille". A vertical toolbar on the left side offers various drawing and editing tools. At the bottom, a Windows taskbar shows the search bar with the text "Kirjoita tähän hakeaksesi kohteista", several application icons, the system tray with "12°C" and "12.06 20.4.2022", and a notification icon with the number "9".

Ryhmätöiden purku

- Ryhmätyölle aikaa 12:50-13:45 ja sen jälkeen 10 min tauko
- **Ohjelma jatkuu klo 13:55 aloituslinkin Teamsissa!**
- Jokaisella ryhmällä on **aikaa 5 min** kertoa ryhmän keskustelusta pääkohdat – lähinnä tehtävästä 1
- Sopikaa kuka kertoo ja jakaa Jambord-näyttöä
- Lopuksi yhteistä keskustelua
- **HUOM!** Voitte antaa palautetta webinaarista chat-kenttään tulevasta palautelinkistä

Lue lisää

soteuudistus.fi

thl.fi/sote-uudistus

» Tulevaisuuden sosiaali-
ja terveyskeskus

Seuraa aihetta somessa
[#sote](#) [#tulevaisuudensote](#)

